

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับผลการประเมินตนเอง
ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง

สุรัชย์ เหมือนนิรุทธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ธันวาคม 2551

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับผลการประเมินตนเอง
ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง

สุรัชย์ เหมือนนิรุทธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ธันวาคม 2551

วิทยานิพนธ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN ADMINISTRATIVE SKILLS AND SELF-EVALUATION RESULTS OF THE CHILDHOOD EDUCATION STANDARDS OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER ANGTHONG EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

SURACHAI MUANNIRUTH

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Master of Education Degree in Educational Administration

Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

December 2008

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับผลการประเมินตนเอง
ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง

โดย สุรัชย์ เหมือนนิรุทธ์

สาขา การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.กীরติ ศรีวิเชียร)

..... กรรมการ
(ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง)

..... กรรมการ
(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

..... กรรมการ
(ดร.สุรวุฒิ ชัยญลักษณ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

..... อธิการบดี

(รองศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียรทอง)

ธันวาคม พ.ศ. 2551

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สุรัชย์ เหมือนนิรุทธ์. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.จิตชัย สนั่นเสียง, ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง 2) ศึกษาผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง จำนวน 112 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ทักษะทางด้านมนุษย์ ทักษะทางด้านเทคนิค และทักษะทางด้านความคิด
2. ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่าผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานด้านนักเรียน และมาตรฐานด้านครู
3. ทักษะการบริหารกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r = .668$) โดยตัวแปรทั้งสองตัวมีความแปรปรวนร่วมกัน ประมาณร้อยละ 45

Surachai Muanniruth. (2008). **A Study of the Relationship between Administrative Skills and Self-Evaluation Results of the Childhood Education Standards of School Administrators under Angthong Education Service Area Office.** Master Thesis, M.Ed. (Education Administration). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Dr. Chidchai Sananseang, Dr. Amornrat Sananseang.

ABSTRACT

The research aimed to 1) study the administrative skills of the school administrators under Angthong Education Service Area Office, 2) to examine the self-evaluation results of the childhood education standards of school administrators under Angthong Education Service Area Office, and 3) study the relationship between the administrative skills and the self-evaluation results of the childhood education standards of school administrators under Angthong Education Service Area Office. The sample group consisted of 112 school administrators under Angthong Education Service Area Office. The instrument was the questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and Pearson's Coefficient Correlation.

The findings revealed that:

1. Overall, the administrative skills of the school administrators were at high levels by ranking from the highest to the lowest as follows: human skills, technique skills and thinking skills.
2. Overall, the school administrators agreed that the self-evaluation results of the childhood education standards were at high levels by ranking from the highest to the lowest as follows: standards of administrators, standards of students and standards of teachers.
3. The administrative skills related to the self-evaluation results of the childhood education standards at the highly significant level of .05. The two variables had covariance about 45 per cent.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะความกรุณาให้ความอนุเคราะห์ของท่าน ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้คำแนะนำตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และขอขอบคุณ ดร.กิริติ ศรีวิเชียร และดร.สุรวุฒิ ชาญฤกษ์ ที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี ดร.พรรณพร วรรณรักษ์ นายมนัส ครองญาติ และนายวินัย ปานแดง ที่กรุณาให้คำแนะนำในการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ถูกต้อง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอนใต้ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ใช้ประกอบในการทำวิทยานิพนธ์

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน และทุกคนในครอบครัวที่คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้วิจัยทุกด้านด้วยดีเสมอมา

สุรัชย์ เหมือนนรินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
สมมติฐานการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหาร และทฤษฎีทักษะการบริหาร	12
ความหมายของการบริหาร.....	12
ความหมายของทักษะ	12
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหาร.....	13
ความสัมพันธ์เชิงทักษะการบริหารของผู้บริหารระดับต่าง ๆ	32
การจัดการศึกษาปฐมวัย.....	35
ปรัชญาและแนวคิดการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย.....	35
ความหมายการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย	37
	นโยบายการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย	40
	แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	48
	ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	48
	ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	49
	องค์ประกอบและกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	51
	หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน.....	52
	การประกันคุณภาพภายนอก.....	58
	การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	59
	แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา.....	59
	ความหมายของมาตรฐานการศึกษา.....	59
	ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา.....	60
	ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานระดับต่าง ๆ	61
	การประเมินผลมาตรฐานการศึกษา.....	62
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	79
	งานวิจัยในประเทศ	79
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	83
	สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิด	86
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	87
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	88
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	90
	การวิเคราะห์ข้อมูล	90
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	93
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	95
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	102

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ) ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง	109
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
สรุปผลการวิจัย	111
อภิปรายผล	113
ข้อเสนอแนะ	116
บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก	129
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และหนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	130
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	133
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	136
ประวัติย่อผู้วิจัย	148

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก.....	68
2	จำนวน และร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษา.....	93
3	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทักษะการบริหาร ด้านเทคนิคของผู้บริหารสถานศึกษา.....	95
4	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทักษะการบริหาร ด้านมนุษยศาสตร์ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	97
5	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทักษะการบริหาร ด้านความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา.....	99
6	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	101
7	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการประเมินตนเองตาม มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา.....	102
8	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการประเมินตนเองตาม มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านครูของผู้บริหารสถานศึกษา.....	104
9	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการประเมินตนเองตาม มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ..	106
10	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการประเมินตนเองตาม มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา.....	108
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา.....	109
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง.....	110

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและระดับการบริหาร	33
3 แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดของการประเมินคุณภาพและการบริหาร แบบครบวงจร.....	53
4 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	59

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา